

Dnes v Novom Cluse

- Predstavujeme jedného z našich najznámejších včelárov str. č. 4
- Naši seniori aktívni aj v letných mesiacoch str. č. 2
- Tohtoročný výlet hasiči nasmerovali na Liptov str. č. 5
- Futbalisti so striedavými úspechmi str. č. 6

OKRÁŠLUJE OBEC A PRIPOMÍNA JEJ HISTÓRIU

Domácich, ale aj, a možno najmä návštevníkov obce nepochybne milo prekvapí nový objekt, ktorý uvidia krátko po príchode do našej obce. Oproti klížskej kaplnke, akoby pripomienka na dávne časy a našu históriu stojí tento objekt. Vybudoval ho Jozef Pauček a už niekoľko týždňov patrí k pozoruhodnostiam našej obce. Možno povedať, že ju naozaj skrášľuje. Na toto nepochybne pozoruhodné dielo a takisto na autora myšlienky a realizátora sa plánujeme pozrieť aj trochu bližšie a v niektorom z budúcich vydaní našich novín sa tejto téme budeme venovať obširnejšie.

Text a foto Peter Maťašeje

Zasadalo zastupiteľstvo

Vo štvrtok 14. augusta 2014 sa konalo 20. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva vo Veľkom Klíži. Konalo sa v zasedačke budovy miestneho obecného úradu. Viedol ho starosta obce Jozef Bielich. Prítomných bolo šesť poslancov, jeden bol ospravedlnený. Starosta privítal poslancov i hostí. Na programe bolo určenie rozsahu výkonu funkcie – pracovného úväzku starostu obce na roky 2014 až 2018 a tiež určenie počtu poslancov obecného zastupiteľstva na toto obdobie. Tieto náležitosti bolo potrebné schváliť najneskôr 90 dní pred komunálnymi voľbami. Poslanci po krátkej diskusii odsúhlasili plný úväzok pre starostu a odhlasovali nezmenený počet poslancov na uvedené obdobie, teda sedem. Poslanci schválili prednesené uznesenie. Starosta všetkým poďakoval za účasť a zasadnutie ukončil.

zh

■ Sme radi, že včelárstvo v klížskej doline naďalej pretrváva. Pohľadom na pracovité včely vám priblížujeme tému, ktorej sa viac venujeme na str. č. 4. Foto – Peter Maťašeje

NA KRÍŽOVEJ CESTE

O štvrtej bolesti Panny Márie, ktorou bolo stretnutie s Pánom Ježišom na krížovej ceste, evanjelisti nehovoria. Doplnia ich však zbožná tradícia. Tá vychádza zo skutočnosti, že Panna Mária stála pod krížom, keď na ňom umieral jej Syn. Je teda pochopiteľné, že kráčala tou cestou, na ktorej Pán Ježiš niesol svoj kríž.

Na Kalváriu sa uberal veľký zástup. V ňom kráčali predovšetkým tí, ktorým najviac záležalo na Kristovej smrti. Potom vojaci, ktorí ho mali ukrižovať. Ďalej tam šli ľudia pomýlení, ktorí ani nevedeli, prečo žiadali jeho smrť. Tiež sa prejavila všadeprítomná ľudská zvedavosť i kvapky súcitu. Odvážna žena mu podala šatku a neznáme ženy si poplakali.

No najsilnejšie bolo stretnutie Pána Ježiša s matkou Máriou. Ich vzájomná láska a spoločná bolesť nepotrebovali slová. Naša pobožnosť krížovej cesty je len zbožnou spomienkou. No vtedy to bola skutočná krížová cesta. Panna Mária ju so svojim Synom reálne prekonala, premodlila, prežila so všetkými zastaveniami. Obdivujeme jej odvahu a silu nielen neutieť, ale dobrovoľne sa na nej zúčastniť.

Bolo to naozaj len zastavenie. Sprievod nemal porozumenie ani trpezlivosť pre prestávky. O to menej pre citové prejavy odsúdenému na smrť. Bolo to nemé stretnutie pohľadov a srdc. Ich bolesti sa spojili. Pán Ježiš odteraz poniesie okrem svojho kríža

(Pokračovanie na str. č. 3)

Udalosti, Postrehy a Novinky v skratke

○ Letné obdobie znamenalo viacero aktivít našich seniorov združených v MO Jednota dôchodcov Slovenska. Deväť členiek a členov sa 11. júla vybralo do Nitry. V programe mali prehliadku mesta, navštívili Nitriansky hrad, kaplnku a iné pamiatky mesta. Jedno z pravidelných stretnutí uskutočnili na urbárskej chate, kde sa 18. augusta stretlo 19 členov. A napokon, výstavu Agrokomplex si v peknom slnečnom počasí v piatok 22. augusta bolo pozrieť 6 seniorov.

■ Pri soche Jána Pavla II. si ako spomienku na pekný výlet urobili spoločnú fotografiu.

Foto - Emília Bielichová

○ Teplé a slnečné počasie prilákalo stovky turistov a dovolenkárov na 39. ročník Podroháčskych folklórnych slávností s medzinárodnou účasťou. Konal sa 1.-3. augusta 2014 v Zuberici. Víkend plný hudby, tanca a spevu si prišla vychutnať aj šesťica našich občanov.

○ V piatok 8. a následne v sobotu 9. augusta sa uskutočnila brigáda OZ Tu žijeme. Kosil sa starý cintorín a časť pred ním. V sobotu ho brigádnicí vyhrabovali a ešte odstránili kamene, ktoré komplikovali kosenie určitého miesta na cintoríne. Celkovo sa na brigáde zúčastnilo 10 ľudí.

○ V hlavnej spravodajskej relácii TV JOJ bola v sobotu večer 9. augusta uverejnená reportáž pod názvom *Jedinečná svadba*. Televíznym divákom priblížila svadbu na ktorej všetci účastníci prišli v krojovom oblečení a jej osobitosť znasobovala skutočnosť, že nevesta zo „Starého Klíža“ si brala ženicha z juhoamerického Chile.

○ Dvojica z KST Ostrá Veľký Klíž sa zúčastnila tradičného turistického podujatia SELENE, ktoré známa turistická aktivistka Alena Borszéková už pravidelne, niekoľko rokov, organizuje na Hlbokom. V sobotu 9. augusta sa tam uskutočnil už XII. ročník.

Informácie zozbieral, napísal a zostavil
Peter Maťašeje

Postrehy zo života našej dediny

Kultúra len pre niekoho?

V ostatnom Novom Cluse, sme si prečítali článok, skoro reportáž, z koncertu vážnej hudby, ktorý sa konal kdesi. Nevedeli sme o ňom. Takéto koncerty a zvlášť, keď v nich účinkuje naša Katka Ofúkaná, rod. Sasková, ktorá je rodnej dedine oddaná, rada v nej vystupuje, aj ľudia si ju vážia si zaslúžia patričnú pozornosť a informovanosť. V tomto prípade sa tak žiaľ nestalo. Nakoniec koncert ani nebol v našej dedine, ale kdesi . . . Našinci sa o koncerte dozvedeli len sporadicky. Škoda, že koncert nebol pre našich ľudí. Ten koncert mohol byť akousi „živou vodou“ našej dediny a informácia v novinách, by nemusela vyvolávať nostalgiu, ani otázniky.

Občianske združenia

„Občianske združenie je dobrovoľné, Ministerstvom vnútra zaregistrované združenie občanov“. Občianske združenia v našej dedine vnímame skôr cez výsledky ich činnosti pre obec.

Jedno, to s veľkou reklamou, názvom „Starý Klíž“, prevzatým zrejme od lúpežných rytierov, sa činí. Intenzívne pracuje na zahmlení historických, aj súčasných faktov, keď napodobeniny vydáva za „artefakty“. Pravdou je, že pracuje intenzívne. A vzťah k dedine? Bez nej by nebolo. Združenie žije vlastným životom a obec je skoro na ťarchu.

Iné združenie má prostý, ale výstižný názov – „Tu žijeme“. Nemajú ani peňazí, ani nijakú reklamu, ale nie názvom hlavne skutkami jasne ukazujú, čo skutočne znamená TU ŽIŤ.

Naozaj nemajú peňazí na rozdávanie. Na rozdávanie však majú chuť do života a lásku k „rodnej hrude“. Aj ten názov - je presný. Oni nechcú prežívať. Oni žijú a chcú žiť! Svojím žitím chcú mať podiel na živote a kráse prostredia, kde žijeme všetci, nielen Oni.

Starý cintorín na starej ceste z Hradišťa do Klátovej Novej Vsi, upadol do zabudnutia. Len málokto si spomenul na miesto odpočinku predkov našich predkov. Bez zbytočného pátosu, bez oslavných rečí, aj fanfár, v tichosti, so sekerou, kosou, lopatou, či krompáčom v ruke urobili zo zanedbaného, nedôstojného miesta, skromné, dôstojné miesto odpočinku predkov našich predkov.

Klenotom v strede dediny, je stredoveká socha svätej Margity. Desiatročiami chátrala, akoby chcela odísť. Chodili sme okolo. Aj sme sa pozreli, podumali. To bolo všetko, čo sme urobili. „Je už stará, pomaly tu bude špaťiť“, povedali viacerí. „Tu žijeme“, si tiež povedali, že nezdobí! Ale veď tá socha bola ozdobou. Nemôže ňou byť znovu? - A to nenápadné, tiché združenie ľudí, ktorí tu žijú, urobilo z rozpadajúcej sa sochy klenot! Neveľký, ale o to jasnejšie žiariaci a rozjasňujúci oči okoloidúcich. Všetkých! Prajníkov aj ostatných. Ľudia sú spokojní a radi. A tí ostatní? Treba ich poľutovať. Nič dobré neurobili, ani neurobia. Nevedia, alebo nechcú. Závist' kriví ich pohľady. S jedom v ústach vravia, že tá svätica nepozerala kam má. Pozerala! Tá pozerá privetivo na všetkých privetivých.

A Tu žijeme? Združenie prekonalo očakávania a ukázalo, že keď sa chce dá sa robiť aj keď „je tá kríza a na nič nie je peňazí“, ako nám to roky prízvukujú niektorí, ktorí nevedia, alebo skôr nechcú, hoci sľubovali.

O kríze

Často počujeme skoro zázračnú vetu: „je kríza, na nič niet peňazí“. Znie to skoro ako zaklínadlo kúzelníka z našej mladosti. Po ňom však prišlo kúzlo, vyražajúce dych.

Márne všetci čakáme na kúzlo po krízovom zaklínadle. Vieme, že niet peňazí, ale život ide ďalej. Tí, ktorí majú v našej obci určovať jeho smer, opakujú len to zaklínadlo. Žiaľ, ono však slúži skôr ako uspávanka. Je najvyšší čas zazvoniť! Zatrúbiť na poplach! Občanov zmobilizovať k životu!

Naša dedina v krásnom prostredí je pre život! Prekážky každého druhu treba prekonať a začať žiť! Na to zaklínadlo, čo sa usídlilo v hlavách, kde nič nebolo, treba rýchlo zabudnúť.

Mnohých ľudí sa to dotkne, podobne, ako trafenej husi, ale treba si priznať, že dedina za posledné roky stagnuje. Nerozvíja sa! V minulosti sme sa radi porovnávali s obcami na okolí. Veľký Klíž bol skôr na špicí, ako v strede. Dnes, žiaľ, nie sme ani v strede.

Odzražiť sa od dna môžeme len prácou. Premyslenou, činorodou, cieľavedomou! Treba stanoviť reálne ciele, ktoré dedinu posunú dopredu. Treba zmobilizovať ľudí! Presvedčiť ich a spoločnými silami ju pozdvihnúť.

Šport náš každodenný

Na športovcov prispievame všetci. Športovci, reprezentanti našej dediny, cez svojich funkcionárov, natáhajú ruky a pýtajú finančné príspevky. Dostanú len málo. Nie koľko pýtajú, či chcú! Šport a to vieme všetci, je teraz drahý. Veľmi drahý, hoci užitočný.

Aj tá malá podpora z obecného úradu, za ktorú všetci zdvihneme ruky, je však podstatne vyššia, ako príspevok na šport pre väčšinu obyvateľov našej dediny. Žiaden občan, ani ten organizovaný v športovom klube, nemá možnosť kopnúť do lopty, alebo sa s ňou len tak pohrať. V dedine nie je žiaden priestor, ktorý možno využiť na športovanie. V jeseni, keď sú prázdne polia, mladí si tam občas kopnú len tak, pre radosť, kým ich vlastníci nevyženú. A obec? Naši skvelí zástupcovia? Aspoň majú menej starostí, hoci do volieb išli, aby tie starosti vzali na svoje plecia! A pôjdu znova. Veď kríza, na ktorú sa dá vždy vyhovoriť, možno ešte nekončí!

Ing. Anton Goga

NA KRÍŽOVEJ CESTE

(Dokončenie zo str. č. 1)

aj bolesť Matky. A ona ponesie okrem svojej bolesti aj kríž svojho Syna. Nemôže nič iné, iba mlčky ho ubezpečiť: „Som s tebou, idem s tebou“.

Panna Mária dôstojne kráča v zástupe medzi ľuďmi, ktorí ani nevedia, prečo sú proti Kristovi, prečo sú plní hnevu, posmechu, rúhania, prečo si želajú jeho smrť. Bolela ju táto prítomnosť nepriateľských účastníkov sprievodu. No možno ešte viac ju bolela neprítomnosť apoštolov. Ostal len jediný z nich – svätý Ján. Ostatní využili nočnú tmu, ktorá zakryla ich útek z Getsemanskej záhrady. Ich strach bol silnejší ako ich láska.

Neobmedzená veľkodušnosť Panny Márie pri tejto bolesti môže byť pre nás poučením a povzbudením. Ani nachvílu nezaváhala, nečakala ani neprosila, aby ju Pán Boh uchránil od tohto bremena. So všetkým súhlasila už pri anjelovom zvestovaní slovami: „Nech sa mi stane podľa tvojho slova.“

Panna Mária tak, ako sprevádzala svojho Syna na jeho krížovej ceste, sprevádza aj nás, svojich synov a dcéry, na našich krížových cestách. Učí nás spájať naše kríže s Kristovým krížom. Len tak majú zmysel a výkupnú hodnotu. Utrpenie, ktoré sa nespája s Kristovým utrpením, ostáva len osobnou ťarchou.

Kríž má dve ramená. Jedným ukazuje k nebu. To je naša vernosť, chvejúca sa, ale vždy obrátená k Pánu Bohu. To druhé rameno smeruje na nás. Dakedy mávame pocit, ako keby náš kríž rástol spolu s nami a bol stále ťažší. Práve vtedy nám je Sedembolestná Panna Mária najbližšie. Môžeme ju poprosiť napríklad takto: „Sedembolestná Matka, pre tvoju bolesť pri stretnutí na krížovej ceste, ťa prosíme: Nauč nás, ako niesť kríž; ako sa nevyhybať tým, ktorí nesú kríž; ako spájať svoje utrpenie s utrpením Kristovým i tvojím pre spásu sveta.“

Mons. Anton Kováčik, správca farnosti

ČERNICOVÝ KOLÁČ

Je tu opäť sezóna černíc. Jedným zo spôsobov ako ich zužitkovať, je pripraviť si tento chutný koláč,

ktorý má veľa priaznivcov nielen u nás doma. Je zverejnený tiež na www.varecha.sk aj s fotopostupom.

Suroviny: 400 g polohrubej múky, 30 g droždia, 2 PL kryštálového cukru, 200 ml mlieka, 60 g masla, 1 ks vajce, štipka soli, tuk na vymastenie plechu, plátky mandlí, alebo nahrubo posekané orechy na posypanie koláča, práškový cukor. Plnka: cca 750 g černíc, 3 vajcia, 500 g tvarohu, 100 ml smotany na šľahanie, 150 g kryštálového cukru, 1 balíček vanilkového cukru, 1 balíček vanilkového pudingu v prášku.

Postup: Z kvasníc a cukru si urobíme kvások, ktorý zmiešame s preasiatou múkou, vajíčkom, štipkou soli, rozohriatym maslom a vlažným mliekom. Vypracujeme cesto, ktoré necháme podkysnúť. Voľný čas využijeme na nazbieranie černíc. Cesto rozvaľkáme a preniesieme na vymastený plech, na cesto poukladáme umyté černice.

Tvaroh zmiešame s cukrom, žĺtkami, smotanou na šľahanie, vanilkovým cukrom a pudingovým práškom. Bielky samostatne vyšľaháme. Snež z bielkov nakoniec zľahka vmiešame do plnky a túto natrieme na pripravené cesto. Povrch posypeme plátkami mandlí, alebo nahrubo pomletými orechmi. Pečieme v predhriatej rúre pri teplote 175°C asi 35 minút. Hotový vychladnutý koláč môžeme pocukrovať práškovým cukrom, ale niekedy sa u nás koláč zje skôr, ako vyberieme cukorničku (-:-).

Rok čo rok si pripomíname udalosti, ktoré sa udiali už pred 70. rokmi. Nie, nemožno a nesmieme na ne zabudnúť. Aj tohtoročný august sa stal opäť príležitosťou zaspomínať na Slovenské národné povstanie.

Naši predkovia stáli vtedy pred veľmi vážnymi rozhodnutiami, ktoré sa týkali ich existencie, osudov ich rodín aj celej našej vlasti. Mnohé fakty sú už iba v spomienkach posledných žijúcich pamätníkov. Povstalecké boje prebiehali takmer po celom Slovensku, o čom svedčia početné hroby vojakov a pamätníky hrdinstva a vďaky.

Tieto pomníky sa nám prihováraajú ako nemé výkričníky tých, ktorí obeťovali svoje, neraz aj mladé životy, za život nový, krajší a pokojnejší. K tomuto životu však viedla cesta druhou svetovou vojnou. Cesta zaliata krvou, po ktorej museli prejsť hrdinovia, aby nám vydobyli slobodu.

Obete neboli daromné, lebo po celej krajine, po všetkých jej kútoch, sa rozrástol nový život, ktorý vyhnal biedu a zaostalosť. Rozvoj za tých 70 rokov hovorí jasnou rečou o statočnom boji za pokoj a mier u nás, ktorý si musíme udržať a brániť.

Láska kvlasti, v ktorej vládne ľud, buduje krásny a bohatý dnešok a ešte bohatší a pokojnejší zajtrajšok. Toto naše pokolenie by malo častejšie zájsť k hrobom padlých hrdinov, aby si tam lepšie a hlbšie uvedomilo, ako draho sa zaplatilo za tento život. Len treba otvoriť oči a vidieť. Otvoriť srdcia a precítiť toto všetko. Ani pomníky z drahých kameňov či kovov nevytvážia obete položené za našu slobodu.

Za našu lásku a vďaku by mali hovoriť činy, naše skutky. Konajme tak, aby pomníky lásky a hrdinstva nezapadli prachom zabudnutia. Statočná práca konaná s láskou bude ich ozdobou.

POMNÍKY LÁSKY, HRDINSTVA A VĎAKY

Anna Kňazeová

Blahoželáme

V mesiaci august 2014 oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

Vladimír Maťašeje - Klíž 221 - **50 rokov**
Mária Bujnová - Kl. Hradište 197 - **70 rokov**

Z najstaršej generácie našich spoluobčanov oslávil svoje jubileum:

Anton Dobias - Klíž 54 - **87 rokov**

Oslávencom v mesiaci júl bol, spolu s inými aj **Pavol Sasko**, Kl. Hradište č. 38, ktorý sa dožil 81 rokov. Neopatrením sa stalo, že v spoločenskej rubrike v minulom čísle nebol uvedený. Týmto túto chybu naprávame a oslávencom sa ospravedľujeme.

Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

Redakcia Nového Clusu
 a pracovníci obecného úradu

* NOVORODENCI *

.....

SOBAŠE

23.8.2014 Mária Čizmáriková a Dominik Šelmeči

† OPUSTILI NÁS †

Gabriela Kňazeová, rod.Tomová * 01.11.1934 † 24.08.2014

OPATRNI NIKDY NIE JE DOŠŤ

Je leto, aj keď sme si ho, najmä čo sa počasia týka, predstavovali trochu ináč, ale napriek tomuto nedostatku zaznamenávame vókol seba väčší pohyb ľudí. Známych aj neznámych. Prichádzajú k nám jedni na dovolenku, druhí na návštevu kratšiu či dlhšiu. Ale pozorujeme aj pohyb neznámych, ktorí sa iba na niečo spýtajú. Samozrejme, učili nás, že máme druhým pomáhať, tak slušne odpovieme, poradíme, alebo odkážeme na iných, čo vedia poradiť. Mali by sme byť pri takýchto otázkach trochu viac opatrní, čo a ako odpovieme. Nikdy totiž nevieme, s akým úmyslom dotyčný prichádza. V lete, najmä počas teplých dní, naša ostražitosť klesá. A to využívajú iní na svoj prospech. Svojimi otázkami vyzvedajú, kde ten či onen býva ale radšej my sa spýtajme ich, za akým účelom idú a pod. A podľa reakcie im odpovedajme. Z preventívnych dôvodov, aby na ďalší deň nedošlo ku krádeži a podobným nepríjemnostiam. Treba si všimáť cudzích ľudí, ich pohybu, aké majú oblečenie, vek, typ auta. A najlepšie aj ŠPZ-ku. Nikdy nevieme, kedy sa to bude hodiť. Svojou všímavosťou môžeme ochrániť majetok svojich spoluobčanov aj obecný majetok. Nie nadarmo sa hovorí: Opatrnosti nikdy nie je dosť.

Ing. Zuzana Holáková

INZERÁT

Darujem fenku vľciačku (Rexový typ). Milá, prítulná, do dobrých podmienok (dvor).
 č.t. 0910 222877

V Č E L Á R

Keby včely vyhynuli, ľudstvo by nežilo dlhšie ako štyri roky. Nebolo by kvetov, nebolo by medu ani krásy – len smútok pre naše oči. Včely sú výrazom životnej energie prírody aj človeka.

Albert Einstein

Včelárstvo je amatérsky alebo profesionálny chov včelích kolónií, výroba medu a vosku a tiež aj náuka o chove včelích kolónií a o výrobe medu a vosku. Chovateľ včiel sa nazýva včelár. Včelári sa starajú o včely na účely zberu medu a včelieho vosku, s cieľom opelovať plodiny, alebo na odchov včiel pre ďalších včelárov. Na Slovensku sa v súčasnosti venuje chovu včiel vyše 16.000 včelárov, ktorí majú približne 275.000 včelstiev. V roku 2012 vyprodukovali asi 4400 ton medu, teda v priemere 16 kilogramov od jedného včelstva. Najväčším združením včelárov je Slovenský zväz včelárov (SZV) so sídlom v Bratislave, ktorý má 14.500 členov s 250.000 včelstvami. Spolok včelárov Slovenska (SVS) sídli v Trstenej. Eviduje 1500 včelárov a ich 14.500 včelstiev. Okrem týchto dvoch združení sú na Slovensku ďalšie tri malé organizácie včelárov a malý počet chovateľov včiel nie je registrovaný v žiadnom združení. Včelári dokonca majú svoj Slovenský medový festival - jeho súčasťou sú odborné prednášky, hodnotí sa najlepší med. V našom okrese máme okolo 200 evidovaných včelárov. Zaujímavosťou je aj Ples včelárov, ktorý má tradíciu v Hradišti (pri Skačanoch).

Včela medonosná žije v spoločenstve – vo včelstve. Tvoria ho jedince – jedna včelia matka, tisíce robotníč a od apríla do konca júla aj niekoľko stoviek trúdov. Včelstvo sa

skladá z tisícok jedincov, ale zároveň tvorí jeden súdržný celok. Včely sú obdivuhodné aj preto, že sa zorganizovali precízne a harmonicky. Ľudia by sa mali od nich učiť, všetko u nich funguje na 100 percent. Sú to vysoko inteligentné tvory. Chránia život na zemi už len tým, že až 80% všetkého kvetenstva opelujú práve ony. Aby sa jeden dvojdecilitrový pohár naplnil medom, musí včela z úľa vylieť 40-tisíckrát a navštíviť 1,5 mil. kvetov. Toľko z teórie. V našej obci a susednej Ješkovej Vsi sme narátali celkom desať včelárov. Jedného z nich sme navštívili. Milan Hudok sa podelil s nami o svoj „včelársky“ životopis. Tejto záľube sa venuje už 42 ro-

informácia, že aká je povaha včelej matky, také je celé včelstvo. Niektoré pokojné, iné „ostré“ - ale tie vraj znášajú najlepšie! V úli sa nachádza maximálne desať rámkov. V spodnej časti rámmiku je peľ potrebný pre kŕmenie malých včiel, v hornej časti med. V ostatných rámmikoch sú plody. V úli musí byť zásoba minimálne 5 kg medu, inak včelia matka prestane klásť vajčka. Pri znáške je jeden úl položený na váhu a sleduje sa, koľko včely priniesú denne medu. Medobranie sa začína, keď je jedna tretina v rámmiku zavičkovanej zrelej med. Sú približne tri obdobia medobrania - prvé - ovocné stromy, repka, druhé - agát a tretie - horský med, lipa a černice. Na konci sezóny býva aj slnečnica. Med sa vytáča elektrickým medometom a vtedy Milanovi so stáčaním medu pomáha manželka Hela. Okolo 5. - 10. augusta nastáva koniec sezóny, začína prikrmovanie a okolo 25. augusta zakrmovanie

■ Včelár Milan Hudok v rozhovore s redaktorom Slovenského rozhlasu Petrom Bučekom, ktorý sa uskutočnil pri nahrávaní relácie Zvony nad krajinou. Foto – Peter Maťašeje

POZVÁNKY

Chor de Clus pozýva všetkých priaznivcov a milovníkov folklóru na **Folklor nášho regiónu**

V programe zaznejú piesne z našej obce a predstavené budú aj ľudové odevy. Konať sa bude 28. septembra 2014 o 15 hod. v sále KD v Klížskom Hradišti

.....

KK pri OcÚ vo Veľkom Klíži bude pripravovať v mesiaci október 5.10.2014

Jesennú výstavu

Prosíme pestovateľov ovocia, zeleniny a kvetín, aby svoje výpestky priniesli. Výstava sa bude konať v areáli dvora MŠ, v prípade nepriaznivého počasia v sále KD. Tešíme sa na vašu účasť.

VÝZVA

Výbor OŠK futbalový oddiel dáva do pozornosti všetkým žiakom do 15 rokov, že sa môžu zapojiť do hráčskeho tímu žiakov našej obce. Radi privítame chlapcov i dievčatá. Tréningy bývajú v stredu a v piatok o 16,30 hod. na ihrisku Hôrka. Príďte medzi nás.

Výbor OŠK FO

kov. Kamarát z vojenčiny mu daroval prvé úle. Začínal s dvoma rodinami a do tajov včelárstva ho zaučal Jozef Mokrá starší. Ešte pred asi desiatimi rokmi choval Milan okolo 60 včelstiev, dnes toto množstvo zredukoval na tridsať. A ako vyzerá včelárov rok? Na jar, keď teplota vystúpi na 15°C, otvorí sa úle a včelstvo začína pracovať. Včielky nosia peľ z prvých kvetov - púpavy, vrby - pre kŕmenie mladeniek, nových včielok. Niektoré včely čistia úl. Keď je včelstvo v sile, pridáva sa medník - mriežka, aby matka zostala v plodisku a neprešla do horných častí, kde je med. Roj vzniká, keď je málo miesta v úle. Matka nakladie do materských buniek vajčko, včely ho kŕmia materskou kašičkou a o 14 dní sa vyľahne nová matka. Tá zostáva v úle a pôvodná vyletí s rojom von - s charakteristickým hvizdom odvábi približne jednu tretinu včiel a odletia z úľa aj so zásobami medu. Včelári nemajú radi roje, oslabuje sa nimi včelstvo. Matka žije 4 roky a prvé dva roky plodí najintenzívnejšie. Počas znášky sa pridávajú medzistienky a včelstvo vystavujú nové diely. V našom rozhovore ma zaujala

silupom. Včielky trápia podobne ako ľudia choroby a parazity - proti klieštiku sa na jeseň včelstvo preliečuje kyselinou mravenčou. Úle sa zadymujú avartinom. Zvyšné plasty z medníku sa uskladňujú a síria sa sírnymi knôtmami proti víjačke voštinovej. Osem rámmikov zostáva v úle a včelstvo zimujú v medníkoch. Pri teplote 10°C už včely nelietajú. Chránia matku a vytvoria okolo nej „zimný chumáč“. Uprostred neho je teplota 35°C. Počas zimy včelár počúva, či včelstvo žije. A od jari sa kolobeh života včelstva opakuje.

Okrem medu, včelár môže zberať peľ, vosk, propolis, včeliu materskú kašičku... Produkty, ktoré podobne ako med sú plné zdraviu prospešných látok. Tento koniček je krásny, ale nesmierne náročný - na čas, včelár sa musí okrem práce okolo včelstva aj neustále vzdelávať, veď i v tomto obore treba dodržiavať legislatívu. Odmenou včelára za jeho celoročnú prácu je sladký zážrak ukrytý v pohári - med.

Ing. Tatiana Sasková

Prvenstvo M.Najmana v Sikenici

Piaty pretek MX Tour sa šiel v Sikenici pri Želiezovciach.VMX1Hoby, zaznamenal M.Najman prvenstvo vo svojej kategórii. V prvej jazde skončil na prvom mieste, v druhej na treťom. V MX1 Pavol Hudok

v oboch jazdách štvrté miesto. V MX2 Tomáš Valach v prvej jazde piate miesto, v druhej štvrté, celkove štvrté miesto. V MX2 Robo Gout skončil na ôsmom mieste. V MX4-Veteran, Bc.Rudolf Mihaleje skončil na štrnástom mieste. Kontrolný pretek 16.8.na Brodoch. Prišlo 52 jazdcov. Trať bola po veľkej vode dobre pripravená, ale v noci pred pretekem spadlo mnoho vody a trať bola podmočená. Počas treningov sa ujazdila a bola vo výbornom stave. Klub pripravil jazdcov guláš a občerstvenie. Jazdilo sa v troch kategóriách. V MX Hoby na treťom mieste skončil M.Najman a na štvrtom mieste skončil A.Stanko. V MX4-Veteran skončil na desiatom mieste Bc. R.Mihaleje. Pretek sa vydaril, čo potvrdili aj jazdci, ktorí jazdili a poďakovali organizátorovi. Poďakovať patrí všetkým, ktorí pomáhali pri zorganizovaní tohoto preteku. Dňa 31.8.sa koná MMSR v Beckove za účasti aj našich jazdcov.

M.Hudok manažer klubu

Prinášame rozlosovanie zápasov, ktoré naše mužstvá ešte čakajú v jesennej časti súťažného ročníka 2014/2015

Majstrovstvo oblasti M U Ž I – SEZÓNA 2014 / 2015 – JESEŇ

5.kolo	Sebedražie	-	Veľký Klíž	31.8.	17:00
6.kolo	Veľký Klíž	-	Opatovce nad Nitrou	7.9.	16:00
7.kolo	Horná Nitra „B“	-	Veľký Klíž v Handlovej	sob. 13.9.	16:00
8.kolo	Veľký Klíž	-	Oslany	21.9.	15:30
9.kolo	Nitrianske Pravno	-	Veľký Klíž	sob. 27.9.	15:30
10.kolo	Veľký Klíž	-	Rudnianska Lehota	5.10.	14:30
11.kolo	Kamenec pod Vtáčnikom	-	Veľký Klíž	12.10.	14:30
12.kolo	Veľký Klíž	-	Dolné Naštice	19.10.	14:00
13.kolo	Malá Hradná	-	Veľký Klíž	26.10.	14:00
14.kolo	Veľký Klíž	-	Čereňany	2.11.	13:30
15.kolo	Dežerice	-	Veľký Klíž	9.11.	13:30

Majstrovstvo oblasti DORAST – SEZÓNA 2014 / 2015 – JESEŇ

5.kolo	Sebedražie	-	Veľký Klíž	31.8.	14:30
6.kolo	Veľký Klíž	-	Opatovce nad Nitrou	sob. 6.9.	16:00
7.kolo	Veľké Uherce	-	Veľký Klíž	sob. 13.9.	16:00
8.kolo	Veľký Klíž	-	Čereňany „B“	21.9.	13:00
9.kolo	Nitrianske Pravno	-	Veľký Klíž	sob. 27.9.	13:00
10.kolo	Veľký Klíž	-	Chrenovec- Brusno	5.10.	12:00
11.kolo	Kamenec pod Vtáčnikom	-	Veľký Klíž	12.10.	12:00
12.kolo	Veľký Klíž	-	Nedožery- Brezany	19.10.	11:30
13.kolo	Valaská Belá	-	Veľký Klíž	26.10.	11:30
14.kolo	Veľký Klíž	-	Čereňany	2.11.	11:00
15.kolo	Uhrovec	-	Veľký Klíž	9.11.	11:00

©ms

HASIČI NA LIPTOVE

Kam pôjdeme v lete s hasičmi? Tak túto otázku dostávam už od začiatku roka. Veď to aj je čas, kedy sa treba rozhodnúť KAM !!! Hlavne kvôli ubytovaniu a programu.

Tentoraz sme sa dohodli navštíviť Liptov, tento malebný a zaujímavý kúsok Slovenska. V sobotu 19. júla sa schádza štyridsiatka účastníkov a štartujeme. Cestou ešte krátka pauza v Kraľovanoch a už nás víta kraj hôr a dolín s Liptovskou Marou uprostred.

Náš program je zameraný skôr na históriu a tak začíname v archeoskanzene Havránok, ktorý sa rozprestiera na svahu nad priehradou. Na tomto mieste sa našli pozostatky osady Keltov. V budove pri pokladni nás sprievodkyňa oboznamuje s históriou a potom sa už vyberáme na okruh, na ktorom sa nachádzajú rekonštrukcie obytných, rituálnych aj strážnych objektov vtedajších obyvateľov. Prehliadku ukončujeme návštevou pôvodnej veže kostola Panny Márie na brehu priehrady. Stíhame sa osviežiť v bufete, niektorí aj priamo vo vode. Presúvame sa do obce Svätý Kríž, za ktorou stojí drevený evanjelický kostol, presťahovaný z obce Paluza, ktorá ako mnohé ďalšie skončila na dne vodného diela. Patrí k najväčším dreveným stavbám v strednej Európe, jeho vnútro je vskutku impozantný a úchvatný. Nádherná stavba.

Za miesto obednej pauly volíme Liptovský Mikuláš. Veľmi príjemné mestečko. Zasytí pokračujeme smerom k Demänovskej ľadovej jaskyni. Pomerne strmý výstup ku vchodu niektorých riadne zapotí. Zbytočne sme sa ponáhľali, neochotný človek v pokladni nás necháva čakať na vstup takmer hodinu. Jaskyňa je krásna, len ľadu je po slabej zime málo. Keďže slnko je ešte vysoko a ľudia, ktorí majú radi adrenalín je v buse veľa, ideme do blízkej obce Pavčina Lehota, za ktorou sa nachádza najstrmšia bobová dráha na Slovensku.

A opäť Mikuláš, kde sme aj ubytovaní. V turistickej ubytovni, ktorej český majiteľ honosne hovorí hotel. Po sprche vyrážame do ulíc. Väčšina sa stretáva v reštaurácii s číslom 66 v názve, ktorá si nás získava skvelým jedlom, pivom aj jedinečnou atmosférou. Niektorí sú takí očarení, že zostávajú až do skorých ranných hodín...

Nedeľa ráno. Vstávame a budíme aj ostatných, no nie všetkým chutia ostrejšie raňajky. Čaká nás Múzeum liptovskej dediny – skanzen v Pribyline, kde okrem dobovej architektúry môžeme sledovať aj tradičné zvyky v programe Liptovská svadba. Posledná zastávka na našej ceste sú Turčianske Teplice. Termálna voda v akvaparku aj vo vonkajšom kúpalisku je ideálna možnosť na relax. Ešte tradičná spoločná fotka pri hasičskej zbrojnici a už je pred nami iba návrat. Mňa osobne Liptov nesklamal, dúfam že ani ostatných.

Ozaj, kam pôjdu hasiči na budúci rok?

Vladimír Sasko

■ Spoločná fotografia nemohla vyniknúť lepšie. Vďaka pohotovej a pozornej fotografke sa hasiči fotili tak, ako sa má – pri hasičskom aute.

Foto – Dana Smatanová

A – mužstvo

Od novej sezóny sa ujal mužstva bývalý hráč Ošk Mgr. Ján Najman ako tréner. Vedúcim mužstva sa stal Karol Spišák st. Všetci veríme, že nová sezóna bude úspešnejšia ako tá minulá.

1. kolo 3. 8. 2014 OŠK Veľký Klíž – FK TJ Skačany 2 : 2 (1 : 1)

góly Ošk - Kučera Š., Kučera M.

Zostava Ošk : Peciar - Pavlíček, Kučera M., Spišák ml., Chrenko J., Bielich P., Šesták, Vaňo, Kučera Š., Chrenko R., Matkovčík. Striedal : Kučera J.

Prvý zápas novej sezóny 2014/2015 sa niesol v znamení derby zápasu. Pri nominovaní hráčov na stretnutie sa ukázalo momentálne dovolenkové obdobie, hlavne v našom tíme. Od začiatku sa hral futbal medzi šestnástkami s ojedinelými šancami na oboch stranách. V 16. minúte šli hostia do vedenia, keď sa prekvapivou strelou takmer z 30 metrov prezentoval Ďuriš, a tá na prekvapenie všetkých zapadla pod brvno našej brány. Šancu na vyrovnanie sme mali v 24. minúte, avšak Michal Kučera nepremenil pokutový kop po faule na P. Bielicha. Na vyrovnanie sme však dlho nečakali, keď sa už o tri minúty presadil Štefan Kučera. Do polčasovej prestávky sa teda šlo za stavu 1:1. Druhý polčas začali hostia aktívnejšie, čo viedlo ku gólu v 64. minúte, kedy po rohovom kope a nedôraze v domácej obrane skóroval z „päťky“ hosťujúci Horniak. Nadalej sa hral bojovný futbal, s hrou medzi šestnástkami. Vytúžený vyrovnávajúci gól sme strelili zásluhou Michala Kučeru po peknej individuálnej akcii, čím odčinil nepremenenú penaltu. Remíza je v úvodnom zápase sezóny vzhľadom na priebeh zápasu zaslúžená.

2. kolo 10. 8. 2014 TJ Priehrada N. Rudno – OŠK Veľký Klíž 1 : 1 (0 : 1)

gól Ošk - Matkovčík

Zostava Ošk: Peciar – Pavlíček, Hlaváček, Bielich Jakub, Chrenko J., Bielich P., Šesták, Šimon, Kučera Š., Chrenko R., Matkovčík. Striedali: Stanko Martin, Bujna.

V prvom polčase sme boli lepším mužstvom a dostávali sme sa aj do šancí. Tie sme však nedokázali premeniť. Podarilo sa nám to až v 40. minúte, kedy sa po centri R. Chrenka jemným dotykom hlavou presadil Matkovčík. V druhom dejstve sa hra vyrovnala a postupne prebralo iniciatívu domáce mužstvo. Dôsledným bránením sme ich však nepúšťali do vyložených šancí a živili sme nádej na zisk troch bodov. Potvrdilo sa však to, že futbal sa hrá celých 90 minút. Domácom sa podarilo vyrovať dokonca až v 93. minúte po tlaku a nedôraze v našej obrane. Inkasovaný gól nás môže v priebehu sezóny veľmi mrziť.

3. kolo 17. 8. 2014 OŠK Veľký Klíž – OŠK Chynorany 2 : 3 (2 : 1)

góly Ošk - Kučera Š. (11-m), Stanko Martin

Zostava Ošk: Peciar - Šiška, Vlčko, Stanko Marek, Bielich Jakub, Bielich P., Šesták, Šimon, Kučera Š., Chrenko R., Stanko Martin. Striedali: Najman M., Bielich Jozef, Pavlíček.

Od začiatku zápasu sme boli aktívnejší a snažili sme sa zaskočiť súpera, ktorý je typický svojou kombinačnou hrou. Podarilo sa nám to už v 9. minúte, kedy hlavný rozhodca odpískal na prenikajúceho Martina Stanko pokutový kop. Ten s prehľadom premenil Štefan Kučera a šli sme do vedenia. Po tomto momente sa hra vyrovnala a hostia strelili gól na 1:1 v 18. minúte, keď sa presadil Ovečka. Do prestávky sme šli aj tak do vedenia, v 35. minúte po strele P. Bielicha dorážal vyrazenú loptu hosťujúceho gólmána Martin Stanko. Po zmene strán hráči Chynorian dokázali vyrovať už v 48. minúte a zápas sa hral odznova. Postupne sa ukazovala lepšia príprava a vyspelosť hostí, ich kombinačná hra a zaslúžene šli do vedenia v 72. minúte, keď sa druhým gólom blysol Ovečka. Od tohto momentu boli hostia silnejší na lopte a naša snaha o vyrovnanie bola neúspešná. Zápas sa skončil zaslúženým víťazstvom hostí, ktorí pokračujú vo víťaznej sérii. Dôležitým momentom v tomto zápase bol návrat Jozefa Bielicha po zranení.

4. kolo 24. 8. 2014 OŠK Veľký Klíž – FK Veľké Bielice 6 : 1 (1 : 1)

góly Ošk - Chrenko J. 2, Kučera Š. 2, Šesták, Najman M.

Zostava Ošk : Peciar – Šiška, Vlčko, Stanko Marek, Chrenko J., Bielich P., Šesták, Vaňo, Kučera Š., Chrenko R., Stanko Martin. Striedali: Šimon, Najman M., Pavlíček, Matkovčík.

Zápas dvoch rozdielnych polčasov. Kým v prvom sme nespĺnili taktické pokyny a nedosiahli sme to, čo sme si v kabíne povedali, v druhom sa to rapidne zmenilo. Nakoľko sme sa už v 10. minúte ujali vedenia gólom Juraja Chrenka, ktorý napriahol takmer z 25 metrov a bezmocný hosťujúci a v tej chvíli

zranený brankár hostí kapituloval. Avšak, od tej chvíle sme prestali hrať svoju hru a hostia sa dostali do hry. Na prekvapenie všetkých, v 29. minúte zahral štandardnú situáciu hosťujúci Minárik a lopta po vyrazení brankára a odraze od nášho hráča skončila v sieti. Do kabín sa šlo 1:1.

V druhom polčase prišlo na ihrisko iné mužstvo domácich a bolo to aj vidieť. Držali sme loptu, rýchlo kombinovali a hostia nevedeli držať krok. V 57. minúte sa druhým gólom blysol Juraj Chrenko. Už o 5 minút bolo 3:1, keď sa po krásnej individuálnej akcii presadil Šesták. Od tej chvíle sme na ihrisku dominovali a dostávali hostí pod tlak. V 78. minúte po prieniku skóroval Štefan Kučera a bolo rozhodnuté. O štyri minúty zvýšil už na 5:1 Marek Najman a skóre zápasu uzavrel o ďalšiu minútu druhým gólom Štefan Kučera.

Po nevýraznom prvom polčase sme však v druhom pridali na iný rýchlostný stupeň a zaslúžene sme získali 3 body.

MaS

DORAST

1. kolo 3.8. V. Klíž- Skačany 0:1 (0:0)

Po letnej prestávke, v ktorej družstvo dorastu opustili R. Hrdý, K. Káčer, M. Klimant, R. Matejov a M. Žikavský sme prvý zápas odohrali na domácom ihrisku s družstvom Skačian. Do dorastu od novej sezóny zo žiakov prišli: Matúš Bielich, Dušan Hudok a Adam Gašparových, na hostovanie zo Skýcova Michal Suchý. Vyrovnaný zápas, ktorému by svedčala skôr remíza strhli na svoju stranu hostia gólom v 73. minúte. Chce to čas, aby sa omladené družstvo zohralo a zvyklo si na odchod starších a skúsených hráčov.

2. kolo 10.8. Pravenec- V. Klíž 3:1 (0:1) gól OŠK - S. Beliansky

Vedenia sme sa ujali v 18. minúte, keď pokutový kop bezpečne premenil S. Beliansky. Do prestávky sa nám darilo držať jednogólový náskok. Po prestávke nám postupne dochádzali sily a iniciatívu prebrali domáci. Tí nám v rozpätí 50. až 72. minúty vstrelili 3 góly a nemali sme už šancu na úspech.

3. kolo voľno pre nepárny počet mužstiev v súťaži

4. kolo 24.8. V. Klíž- V. Bielice 2:1 (1:0) góly OŠK - Tomáš Stanko, Jakub Bielich.

V prvom polčase sa hral obojstranne útočný futbal. Po úvodnom tlaku hostí sme prvý gól strelili my. V druhom polčase nás hostia opäť zavreli a množili sa ich šance. V 54. minúte hostia vyrovnali a ešte pridali v tlaku. My sme sa často aj so šťastím bránili. No na prekvapenie mnohých v 87. minúte strelil náš víťazný gól J. Bielich. Pripísali sme si tak prvé body v novej sezóne.

MiS